

Missbruksvården måste förbättras

Missbruksutredningen redovisar de mest angelägna reformförslagen inom sjukvårdsområdet under senare år. I dag når missbruksvården bara en av fem som behöver vård. Kunskaper om effektiva behandlingar i ett tidigt skede tas inte heller till vara. Utredningen visar att bristerna i hög grad beror på att kommunernas socialtjänst har huvudansvaret för missbruksvården. Därför föreslås att hälso- och sjukvården får ett huvudansvar.

Bland förslagen märks en skatteväxling på 2,4 miljarder kronor från kommunerna till landstingen för att utveckla behandlingen för missbrukare framför allt inom psykiatri och primärvården.

Enligt utredningen är vinsterna med att fler beroende kan få en mer kunskapsbaserad vård omfattande, medicinskt, socialt och ekonomiskt. Regeringen bör därför förverkliga utredningens huvudförslag så fort det är möjligt.

Förbundets viktigaste invändning mot utredningens arbete är att den inte tillräckligt analyserat de verksamhetsmässiga förutsättningar som måste vara uppfyllda för att sjukvården ska kunna fullgöra sitt nya ansvar.

Läkarförbundet varnar för att underfinansiera reformen i dess inledande skede. Staten måste tillföra resurser under några år för att kunna göra de investeringar som krävs så att den nya vårdstrukturen hittar sin form.

Ett särskilt viktigt område för investeringar är att få fram ett tillräckligt antal specialister i allmänmedicin och psykiatri som kan fullgöra landstingens nya uppgifter. På många håll i landet är det läkarbrist inom dessa specialiteter. Den lokala planeringen av läkarförsörjningen fungerar inte.

Läkarförbundet föreslår att det genomförs en tidsbegränsad investering med statliga stimulanser. Framgångsrika landsting skulle här kunna åta sig ett större utbildningsansvar än vad det egna behovet motiverar inom brist-specialiteterna. I övrigt måste landstingen ges förutsättningar att bygga upp de resurser som behövs för att realisera utredningens intentioner.

Ett förslag som Läkarförbundet motsätter sig är att landstingen skulle få ett lagstadgat ansvar att upprätta program i primärvården för tidig upptäckt av riskbruk och beroende. Förbundet delar utredningens uppfattning om att denna verksamhet behöver utvecklas; men de nuvarande reglerna i hälso- och sjukvårdslagen om sjukvårdens ansvar för rådgivning i hälsofrågor är tillräckliga och beskriver bättre de principer som bör gälla för verksamheten.

Diskussionerna kring utredningen har visat på det motstånd som finns i många kommuner, och fle-

Regeringen bör därför förverkliga utredningens huvudförslag så fort det är möjligt.

ra landsting är avvaktande. Sveriges Kommuner och landsting avvisar helt förslaget om en huvudmannaskapsförändring i sitt remissvar.

Det systemfel som utredningen beskrivit visar emellertid nog så starka skäl för att reformen bör förverkligas, oberoende av tveksamma kommuner och landsting.

Förbundet kan konstatera att det finns ett brett stöd bland läkare. Särskilt stort stöd finns det från läkare som förväntas svara för en viktig del av det praktiska arbetet med att ge missbrukarna en bättre och mer tidsenlig vård. ■

Marie Wedin
ordförande
i Läkarförbundet
marie.wedin@slf.se

Svar till DN:s ledarskribent Hanne Kjöllér:

I en ledare i DN attackerar Hanne Kjöllér läkarkåren. Hon har visserligen rätt i att Försäkringskassan är missnöjd med läkarkårens svårigheter att fylla i de medicinska underlag som de behöver för att handlägga sjukskrivningar. Men att som hon påstår att det skulle böttna i att Sveriges läkare är »obildbara eller bara föraktfulla« är ett svepande och osant påstående om en hel yrkeskår. Försäkringskassan vill ha utlåtande om vilka sysslor patienten inte klarar och varför. Det är många gånger resonemang som ligger utanför medicinens domäner. Därför tvekar förstås seriösa läkare att intyga vad som ligger utanför deras kompetens.

Läkarkåren har drivit frågan om förbättrade rutiner vid sjukskrivning och efterfrågat snabbare och mer rättssäkra processer. Varför

läkarkåren skulle demonstrera makt mot Försäkringskassans anställda via en »fuck-you«-föreställning är också en fullständigt obegränsad anklagelse av Hanne Kjöllér.

Tvärtom pågår sedan flera år ett samarbete med Försäkringskassan och Sveriges Kommuner och landsting för att förbättra kommunikationen så att tillämpning av reglerna i sjukförsäkringen och rutiner för hantering av medicinska underlag blir så genomtänkta och väl utformade som möjligt. Hittills har Läkarförbundet inte fått gehör för alla krav, men samarbetet fortsätter.

Läkarkåren är både bildbar och engagerad. Vi varnar våra patienters rättigheter och klär gärna skott för det.

Läs hela repliken till Hanne Kjöllér på www.lakarforbundet.se.